Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 150
van **PHILIPPE MUYTERS**
datum: 30 januari 2020

---

aan **JAN JAMBON**
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Uitbraak coronavirus - Impact op handelsactiviteiten met China

De uitbraak van het zogenaamde coronavirus 2019-nCoV in China zorgt voor de nodige ongerustheid, ook bij ondernemers en zakenmensen. Op de webstek van Flanders Investment & Trade (FIT) wordt op de landenpagina van China in dat kader verwezen naar het reisadvies van de FOD Buitenlandse Zaken en op de extra maatregelen van de Chinese overheid om de verspreiding van het virus tegen te gaan. FIT wijst onder meer op de mogelijkheid dat beurzen en conferenties worden afgelast en stelt dat er beperkingen gelden bij het reizen binnen China.

1. In welke mate heeft de uitbraak van het coronavirus impact op de Vlaamse handelsactiviteiten met China, op korte dan wel langere termijn?
2. Wat zijn de effecten voor de werking van FIT ter plaatse? Werden specifieke maatregelen genomen?
3. Wat zijn de meest voorkomende vragen van ondernemers en welke problemen melden zij in dezen bij FIT?

JAN JAMBON
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD
op vraag nr. 150 van 30 januari 2020
van **PHILIPPE MUYTERS**

---

1. De in- en uitvoergegevens worden door de Nationale Bank van België vrijgegeven met een normale vertraging van ongeveer tien weken. Momenteel beschikken we dus over de Vlaamse data tot en met november 2019 (publicatie op 14 februari 2020). De cijfers voor december – en dus het volledige jaar 2019 – verwachten we medio maart 2020. De cijfers voor januari 2020 nog een maand later. Het zal dus nog minstens enkele maanden wachten worden vooraleer er eventuele gevolgen te zien zullen in de officiële in- en uitvoercijfers.

   Als bijlage gaat een samenvatting van de recentste in- en uitvoerresultaten tussen Vlaanderen en China.

   Er zijn wel al een aantal trends vast te stellen als gevolg van de maatregelen die de Chinese overheid nam om de verspreiding van het Covid-19 in te perken.

   In zo'n 24 Chinese provincies en regio's bleven 'niet-essentiële' bedrijven gesloten tot 10 februari, wat een verlenging van meer dan een week van de nieuwjaarsvakantie betekent. In Hubei, epicentrum van de epidemie, is het zelfs voor onbepaalde duur. Deze provincies stonden in 2019 in voor 70 à 80% van China's Bruto Binnenlands Product en 80 à 90% van de export. Deze verlenging van de vakantie komt bovenop andere maatregelen, zoals het volledig onder quarantaine plaatsen van hele steden, wat de aanvoerketens en de logistiek ernstig verstoort.

   Mensen mijden het openbaar vervoer, winkelcentra, restaurants, bioscopen en andere plaatsen waar veel mensen samenkomen.

   Er zijn drie belangrijke factoren die een grote impact hebben op het economische leven:

   - De consumptie valt sterk terug. Dit heeft grote impact op horeca en retail;
   - Werkers kunnen niet terugkeren naar fabrieken, zowel door verplichte quarantainemaatregelen als door inperking van binnenlands personenvervoer;
   - Logistieke problemen bemoeilijken toelevering van grondstoffen en onderdelen waardoor productie-eenheden blijven stilliggen.

   De volgende sectoren lijken erg getroffen: de dienstensector, vooral dan subsectoren als toerisme, catering (de meeste restaurants zullen bij ongewijzigde omstandigheden binnen de drie maanden zonder cash komen te zitten), entertainment en logistiek. Ook de maakindustrie zal getroffen worden (voornamelijk mobiele telefoons, auto's en de elektronische industrie). Er is nog niet geweten wanneer de werkzaamheden precies kunnen hervatten.

   Maar ook de handel in het algemeen zal de gevolgen voelen doordat luchtvaartmaatschappijen hun vluchten verminderen of zelfs helemaal stopzetten en ook zeevaartroutes en nationale grenzen gesloten worden. Hoewel de meeste cargovluchten gewoon doorgaan, hebben de opschortingen toch een serieuze invloed op het goederenverkeer per vliegtuig, aangezien ongeveer de helft van de luchtcargo

historisch gezien meereist in het ruim van passagiersvliegtuigen. Prijzen voor aircargo zijn ook enorm gestegen.
Havens kijken aan tegen een stevige daling van de trafiek die zich vanaf nu gaat laten voelen (export China, import EU) en hebben daarenboven problemen met de verminderde beschikbaarheid van arbeidskrachten bij het laden en lossen in China.
De Chinese overheid annuleert grote massaevenementen en beurzen. Zo werd bijvoorbeeld de editie van maart 2020 van Domotex Shanghai geannuleerd.

FIT diende zelf twee groepszakenreizen naar de regio - één naar China en één naar Taiwan & Hongkong - uit te stellen naar het najaar en zegde ook de deelname aan Singapore Airshow af.

Naast de niet-recupereerbare kosten heeft dit vooral voor gevolg dat Vlaamse bedrijven hun bestaande contacten moeilijker kunnen onderhouden en moeilijk nieuwe importeurs kunnen vinden voor de betrokken markten.

2. Het verblijf in België van de drie vertegenwoordigers van FIT uit Shanghai, Beijing en Hongkong is met minstens een week verlengd. Zij bevonden zich allen buiten China wegens de vakantieperiode van Chinees nieuwjaar. Eerder werd beslist hen en hun familie niet naar China te laten terugkeren maar naar België.

   Scholen blijven nog steeds gesloten en de preventieve maatregelen opgelegd door de Chinese overheid hebben als gevolg dat bij terugkeer naar China, de vertegenwoordigers en hun gezin gedurende veertien dagen verplicht in quarantaine dienen te gaan. Het is niet toegestaan om naar kantoor te gaan of levensmiddelen te gaan inkopen.

   De FIT-kantoren in China krijgen geen aanvragen voor het ontvangen van Vlaamse exporteurs. Dit lag al stil naar aanleiding van Chinees nieuwjaar en is duidelijk nog niet hervat.
   Lokale medewerkers werken van thuis uit of zijn in gedwongen verlof. In de mate van het mogelijke is er dagelijks wel 1 personeelslid fysiek aanwezig in het FIT-kantoor.

   FIT Brussel heeft een voorraad mondmaskers aangelegd en de voorraden in de China-kantoren aangevuld, want het blijft bijzonder moeilijk om die lokaal te kopen.

3. <u>Ter plaatse:</u>

   Belgische (en Europese) bedrijven ondervinden dezelfde problemen als de Chinese:

   - Loonkost zonder activiteit doordat personeel verplicht quarantaine maatregelen dient te volgen en doordat vervoer tussen steden beperkt blijft. Veel werkers die voor Chinees nieuwjaar naar huis keerden, zijn nog niet kunnen terugreizen naar de stad van hun werk.
   - Gestremde of stilgevallen aan- en afvoer van producten (zowel klanten als leveranciers zijn buiten strijd).
   - Extra kosten en voorbereidingen voor de bescherming van werknemers eens zij terug aan het werk kunnen, onduidelijkheid inzake aansprakelijkheid naar het personeel toe voor wat betreft de doeltreffendheid van de genomen maatregelen enzoverder.

   <u>Export naar China:</u>

   Havens kijken aan tegen een stevige daling van de trafiek die zich vanaf nu gaat laten voelen (export China, import EU) en hebben daarenboven problemen met de verminderde beschikbaarheid van arbeidskrachten bij het laden en lossen in China.

Exporteurs melden dat klanten vergaderingen annuleren. Chinese aankopers annuleren hun reizen naar grote beurzen waar FIT groepsstanden heeft.
Maar ook in Azië zien we lokale aankopers die hun deelname aan beurzen (en hun meetings met onze exporteurs) annuleren, bijvoorbeeld Japanse aankopers die hun bezoek aan Foodex afzeggen.
In Europa werd het Mobile World Congress in Barcelona zelfs geannuleerd nadat een aantal grote spelers afhaakten.

Import:

Vlaamse ondernemers beginnen ook hinder te ondervinden van de moeilijkheden met toelevering door Chinese leveranciers, zowel door productieproblemen ter plaatse als door gestremde logistiek.

BIJLAGE

Samenvatting van de recentste in- en uitvoerresultaten Vlaanderen-China